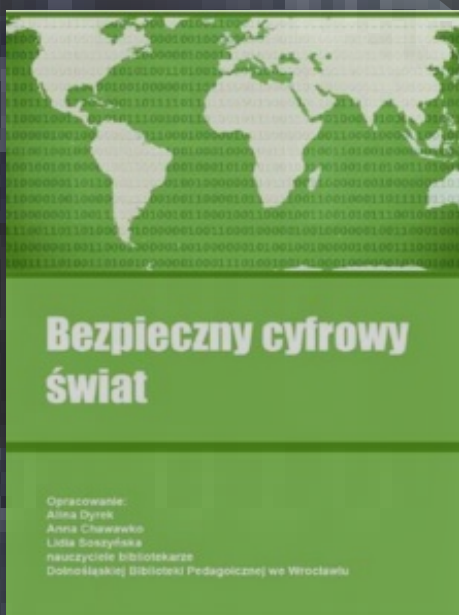

Bezpieczny cyfrowy świat

23 lutego 2016 roku w Dolnośląskiej Bibliotece Pedagogicznej we Wrocławiu odbyło się spotkanie szkoleniowe zorganizowane z okazji Dnia Bezpiecznego Internetu *Bezpieczny cyfrowy świat* adresowane do nauczycieli i bibliotekarzy.

Dzień Bezpiecznego Internetu (DBI) ma na celu przede wszystkim inicjowanie i propagowanie działań na rzecz bezpiecznego dostępu dzieci i młodzieży do zasobów internetowych, zaznajomienie rodziców, nauczycieli i wychowawców z problematyką bezpieczeństwa dzieci w Internecie oraz nagłośnienie tematyki dotyczącej bezpieczeństwa online.

Tematyczne zestawienie bibliograficzne opracowano w oparciu o źródła wiedzy i informacji dostępne w zasobach zgromadzonych w Dolnośląskiej Bibliotece Pedagogicznej we Wrocławiu. Zestawienie zawiera opisy bibliograficzne artykułów z czasopism, książek oraz filmów.

W roku 2016 DBI obchodzono 9 lutego. Wszystkie działania podejmowane w ramach DBI były realizowane pod hasłem "Lepszy internet zależy od Ciebie!". Celem obchodów było podkreślenie, że każdy internauta może przyczynić się do tego, że Internet będzie miejscem bezpiecznym i pozytywnym. Każdy użytkownik ponosi odpowiedzialność za to, co robi w sieci i w jaki sposób z niej korzysta. Obchody DBI to także zwrócenie szczególnej uwagi na potencjał sieci, który można wykorzystać zarówno w edukacji, kontaktach z rówieśnikami jak również jako formę twórczej rozrywki.

PRYWATNOŚĆ W SIECI

Spotkanie rozpoczęła pani Aleksandra Nalazek, nauczyciel bibliotekarz DBP we Wrocławiu, miniwykładem *Prywatność w sieci*. Podczas wystąpienia podjęła temat prywatności w Internecie. Prelegentka przypomniała, że każdy zostawia po sobie jakiś ślad w sieci, że użytkownicy Internetu poruszają się po Internecie w sposób mniej lub bardziej świadomy. Wiele firm śledzi poczynania użytkowników w Internecie i zbiera dane na ich temat. Często za usługi internetowe, aplikacje mobilne (reklamowane jako darmowe) zapłatą są dane użytkowników. Istnieją jednak narzędzia, które pozwalają na kontrolowanie i zabezpieczenie prywatności w sieci. Warto pamiętać o takich podstawowych działaniach jak: ustalenie silnego hasła, (dla hakera złamanie hasła z 6 znaków złożonego z małych liter to 10 min., z małych i dużych liter - 10 godzin, małych i dużych liter, cyfr, symboli - 10 dni, z kolei hasło z 9 znaków - małe i duże litery, cyfry i

symbole: 44 530 lat). Prelegentka podkreśliła, żeby nie publikować ważnych informacji - daty urodzin, danych wrażliwych (np. o stanie zdrowia), skanów dokumentów, nie dzielić się informacjami o planowanych podróżach. Istotne jest także zachowanie środków ostrożności podczas korzystania z portali społecznościowych - materiał raz umieszczony w sieci, pozostaje tam na zawsze!

Warto obejrzeć "Uważaj, co udostępniasz":

**KTOŚ WRZUCA DO SIECI ZDJĘCIE,
PO 15 MINUTACH WIEMY O TEJ
OSOBIE BARDZO DUŻO
ŁĄCZNIE Z TYM, GDZIE JEST**

Dodatkowym zabezpieczeniem może być instalowanie rozszerzeń w naszej przeglądarce, które blokują tropicieli – np. wtyczki Ghostery czy DoNotTrackMe. To dodatki do przeglądarek internetowych, zabezpieczające Internautę przed usługami reklamowymi, blokując także działanie skryptów monitorujących zachowanie użytkownika podczas przeglądania Internetu. Ponadto można korzystać z wyszukiwarek, które stawiają na ochronę prywatności swoich użytkowników i pozwalają na anonimowe przeszukiwanie zasobów Sieci, np. DuckDuckGo, Start Page. Ciekawym rozwiązaniem może być także korzystanie z bezpiecznego komunikatora WICKR - Top Secret Messenger. Narzędzie, w którym tylko odbiorca może odczytać wiadomości, nie mają dostępu do niego zewnętrzne aplikacje. Nadawca decyduje kto odczyta jego wiadomości i przez jaki czas.

POMYSŁY NA E-PODRĘCZNIKI

Pomysły na e- podręcznik to prezentacja ciekawych propozycji wykorzystania w pracy z uczniami zasobów internetu. Pani Alina Dyrek - nauczyciel bibliotekarz DBP we Wrocławiu - przedstawiła e- podręcznik jako integrację opracowanych w oparciu o podstawę programową materiałów dydaktycznych połączonych z zewnętrznymi, otwartymi zasobami edukacyjnymi. Prelegentka przedstawiła korzyści dla uczniów, rodziców i nauczycieli korzystania z tej formy podręcznika.

Ilustruje to infografika obok:

Uwolnij podręcznik
Co zyskasz?
Włącz edukację przyszłości
www.uwolnij.podrecznik.org

Wolność od przedawnień
Nowe, cyfrowe podręczniki są zawsze aktualne! Zanim znajdą się na komputerze, czy tablecie ucznia lub zanim zostaną wydrukowane na szkolnej drukarce, są na bieżąco aktualizowane.

Wolność od ograniczeń
Otwarte zasoby edukacyjne, czyli nowoczesne zbiory treści i multimediów do nauki, można skorygować lub, by te same treści prezentować w różny sposób, w zależności od predykcji, co pozwala niwelować różnice pomiędzy uczniami.

Wolność od ciężaru
Nowoczesne materiały edukacyjne dostępne na otwartych licencjach, nie dość, że są tańsze od tradycyjnych podręczników, to mogą być przesyłane i wyświetlane w formie cyfrowej na bardzo lekkich i tanich urządzeniach przenośnych.

Wolność od papieru
Nowoczesne zasoby edukacyjne są przyjazne środowisku. Mogą być wyświetlane na komputerze, urządzeniach przenośnych i e-knówce w salki lekcyjne. W przypadku konieczności druku łatwo jest je wydrukować w szkole, albo w domu, zamawiając tylko wybrany fragment.

Wolność od wad prawnych
W przypadku otwartych zasobów edukacyjnych, dostępnych na nowoczesnych licencjach, możliwe jest swobodne edytowanie treści, przamykanie ich datę i tworzenie przetworzenia.

Następnie prelegentka omówiła zalety e-podręczników: przekazywanie wiedzy, kształtowanie kompetencji informatycznych, czytelniczych i medialnych, przeniesienie nauki do naturalnego środowiska dzieci i młodzieży, jakim jest Internet czy uzupełnienie oferty edukacyjnej nie zastępując przy tym podręczników drukowanych. Główna część wystąpienia pani Aliny Dyrek to prezentacja e- podręczników dla różnych poziomów edukacyjnych. Sporo uwagi poświęciła e- podręcznikowi dla edukacji wczesnoszkolnej. Zapoznała uczestników z innowacyjnymi założeniami e –podręcznika i zastosowanymi metodami nauczania, a przede wszystkim możliwościami samodzielnego uczenia się. E- podręcznik to dos-

konate narzędzie do wykorzystania przy stosowaniu zróżnicowanych metod aktywizujących takich jak grywalizacja, WebQuest czy odwrócona lekcja.

Prelegentka przedstawiła strukturę e-podręcznika, na który składają się:

- multimedia – ilustracje, zdjęcia, filmy, animacje, galerie, pokazy slajdów,
- ciekawostki związane z tematem lekcji,
- treści ponadpodstawowe adresowane do uczniów zainteresowanych tematem,
- polecenia – dodatkowe zadania dla uczniów zdolnych.

Szczególnie warte polecenia są zasoby e- podręcznika opracowane i udostępnione przez nauczycieli z całej Polski:

Pomysły na e-podręcznik

Część wykładową zakończyła pani Joanna Palińska, nauczycielka matematyki w SP nr 1 w Kątach Wrocławskich, przedstawicielka grupy SuperBelfrzy, prezentacją *Technologia w szkole – sposoby na ciekawe lekcje*. Prelegentka w niezwykle obrazowy sposób pokazała jak można wykorzystać w szkole Internet i sieć. Powołując się na podstawę programową przypomniała, że wykorzystanie TIK to obowiązek każdego nauczyciela:

„Ważnym zadaniem szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym. Nauczyciele powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, z zastosowaniem technologii informacyjno- komunikacyjnych, na zajęciach z różnych przedmiotów.”

TECHNOLOGIA W SZKOLE – SPOSOBY NA CIEKAWĘ LEKCJĘ

Dla zilustrowania tego zagadnienia pani Joanna Palińska pokazała zebrany film Natalii Hatałskiej: OnOff - Generacja Z.

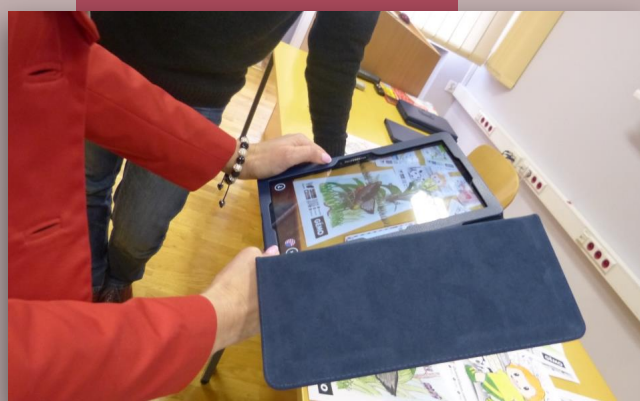
Główną część wystąpienia poświęciła na omówienie przykładów zastosowania technologii ułatwiających pracę w szkole związaną z:

- kontaktami z rodzicami, nauczycielami i uczniami (e-mail, portale społecznościowe, dziennik elektroniczny),
- przechowywaniem dokumentów - chmura (Dropbox, Box, Microsoft OneDrive czy Google Drive,
- współtworzeniem, udostępnianiem dokumentów (Microsoft OneDrive, Google Dysk),
- publikowaniem, prowadzeniem stron internetowych, blogów,
- nagrywaniem filmów, instrukcji (YouTube, WikiVid).

Praca z tak wymagającymi uczniami jest nie lada wyzwaniem i dlatego pani Joanna Palińska zwróciła uwagę na konieczność doskonalenia się nauczycieli w zakresie stosowania technologii w pracy z uczniami. Podkreśliła, że nauczyciele powinni zmieniać swoje metody pracy poprzez wykorzystanie TIK, uatrakcyjnić zajęcia, a przede wszystkim wychodzić naprzeciw potrzebom uczniów.

**Technologia w szkole –
sposoby na ciekawą lekcję**

Pani Joanna Palińska poleciła również programy, aplikacje oraz strony z zasobami edukacyjnymi:

<http://matematykawpodstawowce.pl/>

<http://learningapps.org/>

<https://www.epodreczniki.pl/begin/>

<http://quivervision.com/>

<http://quizizz.com/>

Na zakończenie zaprezentowała zainteresowanym uczestnikom jak działają omawiane aplikacje na urządzenia mobilne.

JEDEN Z UCZESTNIKÓW NAPISAŁ PO SPOTKANIU:

Uprzejmie dziękuję za możliwość uczestnictwa w spotkaniu, które Państwo zorganizowali.

Mam wrażenie, że otworzyła mi się nowa przestrzeń poznawcza. Do tej pory byłem uczestnikiem "świata wirtualnego". Wydawało mi się nawet, że dość zaawansowanym. Jednak poszczególne wykłady i szkolenia uświadomiły mi, jak dużo jeszcze mam do odkrycia.

Pani Aleksandra Nalazek w ciekawy sposób w czasie swojego wystąpienia zwróciła uwagę na zagrożenia czyhające w Internecie.

Prezentacja e- podręczników przeprowadzona przez Panią Alinę Dyrek uświadomiła mi, jak duże są ich możliwości wykorzystania.

Natomiast "Sposoby na ciekawe lekcje" zaprezentowane przez Panią Joannę Palińską były kompletnym zaskoczeniem i objawieniem jednocześnie. Nie sądziłem, że nowoczesne technologie można zastosować w szkole aż w takim stopniu.

Po krótkiej przerwie na kawę uczestnicy spotkali się w dwóch grupach na warsztatach prowadzonych przez nauczycieli bibliotekarzy DBP we Wrocławiu.

ZRÓB PIERWSZY KROK DO MOBILNOŚCI

Pierwszy z nich – *Zrób pierwszy krok do mobilności* prowadziła pani Aleksandra Nalazek z DBP we Wrocławiu.

Celem warsztatu było wskazanie sposobów i możliwości wykorzystania smartfonów i tabletów w edukacji oraz poznanie bezpłatnych aplikacji mobilnych przydatnych w edukacji. Podczas warsztatu uczestnicy pracowali na swoich urządzeniach mobilnych. Prowadząca omówiła Model BYOD, czyli stworzenie takich warunków do uczenia się, w których uczniowie

mogą używać własny sprzęt komputerowy. Zaprezentowała także narzędzia do zbierania danych oraz informacji zwrotnych, takich jak aplikacje do tworzenia testów, quizów, ankiet: Kahoot, Socrative, Quizizz oraz aplikacje do przeprowadzenia cyfrowej burzy mózgów, dyskusji, usprawniających komunikację: AnswerGarden, TodaysMeet. Omówiła także zastosowanie kodów QR w edukacji i podała przykłady gier edukacyjnych.

NOWA PRZESTRZEŃ EDUKACYJNA - KAMPANIA SPOŁECZNA, CYFROWA NARRACJA

Drugi warsztat *Nowa przestrzeń edukacyjna - kampania społeczna, cyfrowa narracja* przeprowadziła pani Beata Malentowicz. Głównym przesłaniem było zaproszenie nauczycieli do prowadzenia w szkołach kampanii społecznych jako projektów, w których młodzi ludzie angażują się w działania społeczne. Prelegentka przedstawiła korzyści z prowadzenia kampanii społecznych: poszerzenie kompetencji medialnych, informacyjnych, informatycznych oraz interpersonalnych uczniów. Podkreśliła, że przy okazji planowania i prowadzenia kampanii społecznej uczniowie uczą się nie tylko języka mediów, ale również odpowiedzialności za swoje zadania i sprawnego zarządzania swoim czasem. Podczas warsztatu zostały przedstawione przykłady kampanii społecznych i omówione ich cechy.

Następnie prelegentka omówiła etapy planowania i prowadzenia kampanii oraz zadania uczniów i nauczycieli w poszczególnych etapach, a uczestnicy warsztatu opracowali w grupach szkic projektu zawierający informacje o:

- grupie odbiorczej, temacie projektu,
- ramach czasowych,
- propozycji działań,
- potencjalnych sojusznikach,
- sposobach publicznej prezentacji i upowszechnienia,
- sposobach oceny.

Na zakończenie zaprezentowała jedną z form prezentacji wyników kampanii społecznej, jaką jest cyfrowa opowieść.